

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างรวดเร็วและพร้อมกันในหลาย ๆ เรื่องประกอบกับเกิดการแข่งขันระหว่างสถานศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องของคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นบุตรหลานของตนเองได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษจากโรงเรียนที่มีคุณภาพ จากเหตุผลดังกล่าว รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญจึงมีนโยบายให้ปรับเปลี่ยนพระราชบัญญัติการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของสังคม หลังจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ประกาศใช้และมีผลทำให้ประเทศไทยต้องมีการปฏิรูปการศึกษา อีกทั้งได้ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่เดิมมาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล (ทรงวุฒิ มลิวัดย์, 2545, หน้า 4) การพัฒนาการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยกระบวนการการบริหารและการจัดการที่ดี ประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพของคน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการกระจายอำนาจที่มุ่งให้การจัดการศึกษามีความคล่องตัวมากขึ้น การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีคุณค่าทั้งต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ และประชาสังคมโลก การศึกษาจึงต้องได้รับการจัดและพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อให้ผู้รับผลประโยชน์ทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบการศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษายังมีปัญหาและอุปสรรค ดังที่ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2537, หน้า 15) ปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมาจากตัวผู้บริหารเอง เช่น ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารอันจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ากระทรวงศึกษาธิการ จึงมอบให้กรมวิชาการในฐานะที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องคุณภาพการศึกษา จึงได้ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั่วประเทศ ทั้งระดับจังหวัด และระดับเขตการศึกษาผลการประเมินคุณภาพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา มีผลการประเมิน ปีการศึกษา 2536 ค่อนข้างต่ำ จึงน่าจะมีการศึกษาสาเหตุข้อเท็จจริงที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ซึ่งกรณีนี้ น่าจะสรุปได้ว่าประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจ (กรมวิชาการ, 2538, หน้า 88) นอกจากนี้ปัญหาคุณภาพการศึกษาที่เป็นจุดวิกฤติของการศึกษาไทยในปัจจุบันคือ คุณภาพของครูและทรัพยากรที่ใช้ในการเรียนการสอนพบว่าครูผู้สอน ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีคุณภาพต่ำลง โดยมีครูประมาณร้อยละ 20.0 ไม่ต้องการประกอบอาชีพครู เพราะเห็นว่าเป็นงานหนัก รายได้น้อย และที่สำคัญคือ ครูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการประกอบอาชีพครู ซึ่งทำให้นักเรียนไม่ชอบครูและไม่ชอบการเรียน ส่วนหลักสูตรการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาพบว่ากำหนดสัดส่วนและเวลาเรียนเนื้อหาทางวิชาการและทักษะอื่น ๆ ยังไม่เหมาะสม ขาดเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการเรียนรู้โลกแห่งอนาคต ส่วนด้านกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ พบว่าครูส่วนใหญ่ยังใช้การสอนแบบเดิม คือการบรรยาย ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดวิเคราะห์ สร้างสรร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และครูยังใช้สื่อการเรียนการสอนไม่มากนัก และด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัศึกษาร้อยละ 40 ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น (อำรุง จันทวานิช และ ไพบูรณ์ แจ่มพงษ์, 2542, หน้า 5-6) และจากการประเมินของ IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) เกี่ยวกับผลการเรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย ปรากฏว่าผลการเรียนของนักเรียนไทยต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย คือ สิงคโปร์ ฮองกง จากวิกฤติปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา หลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญด้านประกันคุณภาพและการประเมินมาตรฐานสถานบันการศึกษาเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า ก-ข) ฉะนั้น กรมสามัญศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผู้เรียนเป็นเยาวชนที่เป็นกำลังของชาติบ้านเมืองจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาต้องพัฒนาสถานศึกษาของตนให้ได้คุณภาพ โดยเฉพาะการพัฒนางานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย โรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 เขตการศึกษา 12 ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยใน 8 วิชา คือ วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา พละนาถย ศิลปศึกษา และการงานอาชีพ จำนวน 146 โรงเรียน เท่ากับ 2.26 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.27)

ได้ผลการเรียนเท่ากับ 2.00 วิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 1.65 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.12) ได้ผลการเรียน เท่ากับ 1.00 วิชาที่นักเรียนได้ผลการเรียนสูงกว่า 2.00 มี 5 รายวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา พละนาฏศิลป์ ศิลปศึกษา และการงานอาชีพ ส่วนอีก 3 วิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ นักเรียนได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 (กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12, 2540, หน้า 35) ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ทำให้ทราบว่าปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักเรียน เป็นปัญหาที่ควรจะต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น การพัฒนาการศึกษาของไทย จะดำเนินการได้บรรลุผลสำเร็จก็ขึ้นอยู่กับ การดำเนินการบริหาร โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งและจำเป็นที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งคุณภาพดังกล่าวคือการที่โรงเรียน ได้ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายภารกิจหลัก โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ได้แก่ การบริหาร งานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน และการบริหารอาคารสถานที่ ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาระดับมัศึกษามีหลายอย่าง เช่น ระบบการบริหาร ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น แต่การพัฒนาการศึกษา ในระยะที่ผ่านมาประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านปริมาณ ภายใต้บริบทหรือสภาวะแวดล้อมในขณะนั้นซึ่งยังมีปัญหาที่สั่งสมอยู่ ปัญหาประการหนึ่งของการศึกษาก็คือปัญหาคุณภาพการศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2542, หน้า 1) การดำเนินการดังกล่าว มีกลไกที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ บทบาทสำคัญในการกำหนด นโยบาย เป้าหมาย วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียน และการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรหรือปัจจัยคือ คน เงิน วัสดุ และวิธีการ เพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบายที่รัฐกำหนดไว้ และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพบังเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 43) ที่กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดทิศทาง การดำเนินนโยบายทางการศึกษา หากผู้บริหารมีความสามารถสูงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล การดำเนินงานทางการศึกษาไปในทิศทางที่มุ่งหวังไว้ย่อมสำเร็จได้โดยไม่เป็นเพียงแต่ความคิด

ข้อมูลและสภาพการศึกษาดังกล่าวเป็นดัชนีชี้ให้เห็นว่าประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไปยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 410) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหาร โรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ

ผลการจัดการศึกษาสถาบันโดยอ้อมสะท้อนถึงพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถาบันนั้น ดังนั้นภาวะผู้นำหรือพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้ บาร์ตัน (Barton, 1985, p. 2316-A) พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนกับพฤติกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับผลสำเร็จของโรงเรียน และแมคเคนซี (McKenzie, 1987, p. 4257-A) พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่จัดอยู่ลำดับต้น ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเป็นตัวก่อให้เกิดโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี และผู้นำเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำ ซึ่งภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับโรงเรียนในปัจจุบันคือภาวะผู้นำแบบปฏิรูปและแบบแลกเปลี่ยนโดยเป็นผู้นำที่มีทรรศนะกว้างไกลสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจในการทำงานมากขึ้นและเป็นการจูงใจการทำงานโดยการแลกเปลี่ยน เพราะการที่ผู้บริหารจะบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผล หรือไม่นั้นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งคือสมรรถภาพในการนำและการใช้ภาวะผู้นำในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (Stewart, 1985, p. 92) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536, หน้า 335) ที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบปฏิรูปและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน โดยภาวะผู้นำแบบปฏิรูปสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนที่ผู้บริหารเป็นครูใหญ่และผู้รับใบอนุญาตได้ 74.33 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ในเรื่องอายุของผู้บริหารและวุฒิการศึกษาก็มีความสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุน้อยมีประสบการณ์การบริหารมาก ก็สามารถที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมโรงเรียนของตนเป็นอย่างดี ก็จะเป็นผู้บริหารที่สามารถเสริมสร้างโรงเรียนให้แข็งแกร่ง เป็นผู้นำในการถ่ายทอดเมื่อบุคลากรในโรงเรียนเห็นพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง มีความเข้าใจและปฏิบัติตามวัฒนธรรมโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลดีเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานที่จะนำมาปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบัน ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมาย ประสพผลสำเร็จและมีประสิทธิผลเป็นศูนย์รวมพลังยึดเหนี่ยวบุคลากรในโรงเรียนเข้าด้วยกัน สร้างวัฒนธรรมองค์การร่วมกัน ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุมาก ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผลก็จะน้อย เนื่องจากความไม่เข้าใจวัฒนธรรมโรงเรียนตามสภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งวัฒนธรรมโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากรภายในโรงเรียนรวม 10 ประการ คือ ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purposes) การเพิ่มอำนาจ (Empowerment) การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of School) ความไว้วางใจ (Trust) ความมีคุณภาพ (Quality) การยอมรับ (Recognition) ความเอื้ออาทร (Caring) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) และความหลากหลายของบุคลากร (Diversity) ในการบริหารงานโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียนที่แข็งแกร่ง

จะเป็นจุดศูนย์กลางยึดเหนี่ยวบุคลากรเข้าด้วยกัน ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของงานและความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขององค์การเป็นอย่างดี (กริช สืบสนธิ์, 2537, หน้า 9) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบนนิส (Dessler, 1986, pp. 68-69) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึงความสามารถในการพัฒนาการโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้สนองตอบต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ และสามารถประสานสัมพันธ์บุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งเดียวกันในการปฏิบัติการกิจของโรงเรียนจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ สำหรับวุฒิการศึกษา เพนด์เลย์ (Pendley, 1985, p. 98) พบว่าการศึกษาของครูใหญ่มีผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนให้บรรลุความสำเร็จเป็นอย่างมากและروبบินส์ (Robbins, 1983, p. 109) พบว่าวุฒิการศึกษามีผลสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก

ในการพิจารณาว่าโรงเรียนใดมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น มักจะพิจารณาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งโดยแนวคิดทั่วไปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะโดยหลักการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนต้องพิจารณาให้ครอบคลุมตัวแปรบรรทัดฐานหรือตัวบ่งชี้หลายประการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ ในการปรับปรุงประสิทธิผลขององค์การอย่างแท้จริง ซึ่งฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p. 398) ได้ให้แนวความคิดไว้ว่าโรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น พิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ประการที่สอง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ประการที่สาม ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้อย่างดี และประการที่สี่ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (Hoy and Miskel, 1991, p. 398) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่นั้นย่อมขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านชีวิตสังคมของผู้บริหาร ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริหาร และปัจจัยด้านครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ, 2536, บทคัดย่อ) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2539, หน้า 15) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเป็นลักษณะของความสามารถของโรงเรียนในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะในยุคสมัยโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อโรงเรียนสามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมโดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในโรงเรียน

ให้สนองตอบต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ และโรงเรียนจะต้องมีความสามารถในการบูรณาการ มีการ ประสมประสานเพื่อรวมพลังให้ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจของโรงเรียน

จากสภาพปัญหา แนวความคิด ทฤษฎีบริหาร และผลงานวิจัยที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับผู้บริหาร โรงเรียนที่บริหารงานประสบความสำเร็จมีประสิทธิผล สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลและ มีความสัมพันธ์กับการบริหาร โรงเรียนให้ประสบความสำเร็จมีประสิทธิผล ได้แก่ ภาวะผู้นำ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน อายุของผู้บริหารและวุฒิการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันว่าภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการบริหารงานอย่างไร มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับใด อายุของผู้บริหารอยู่ในระดับใด และภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างไร เพื่อนำมาเป็นแนวทางที่สำคัญ ในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน การบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียน ตลอดจนภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นำไปสู่การบรรลุผลของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนก ตามอายุของผู้บริหารและวุฒิการศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม อายุของผู้บริหารและวุฒิการศึกษา
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา กับ ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะได้ทราบและหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารในระดับบังคับบัญชาได้ทราบและเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำ เพื่อหาวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ผู้บริหารโรงเรียนให้เหมาะสมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพทั้งในระดับจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และประเทศชาติต่อไป

คำถามในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นคำถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบใด
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุของผู้บริหารต่างกันแตกต่างกันหรือไม่
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาต่างกันแตกต่างกันหรือไม่
5. ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้บริหารมีอายุต่างกันแตกต่างกันหรือไม่
6. ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันแตกต่างกันหรือไม่
7. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
8. ภาวะผู้นำของผู้บริหารปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุของผู้บริหารมีความแตกต่างกัน
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกัน
3. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุของผู้บริหารมีความแตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารมีความแตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านต่าง ๆ สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาในเรื่องภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา ในการศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุของผู้บริหารและวุฒิการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำ 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ได้แก่

1.1.1.1 การให้รางวัลตามสถานการณ์

1.1.1.2 การบริหารแบบวางเฉย

1.1.2 ภาวะผู้นำแบบปฏิรูป ได้แก่

1.1.2.1 ความเสนาหา

1.1.2.2 การคล้อย

1.1.2.3 การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล

1.1.2.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

1.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน

- 1.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 1.2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
- 1.2.3 ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับ
- 1.2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,512 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 306 คน โดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607–610) และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้นประกอบด้วย

3.1.1 อายุของผู้บริหาร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ อายุของผู้บริหารน้อย และอายุของผู้บริหารมาก

3.1.2 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตามได้แก่

3.2.1 ลักษณะผู้นำ 2 กลุ่ม คือ

3.2.1.1 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ได้แก่

3.2.1.1.1 การให้รางวัลตามสถานการณ์

3.2.1.1.2 การบริหารแบบวางเฉย

3.2.1.2 ภาวะผู้นำแบบปฏิรูป ได้แก่

3.2.1.2.1 ความเส่นหา

3.2.1.2.2 การคล้อยใจ

3.2.1.2.3 การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล

3.2.1.2.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

3.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน

3.2.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2.2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3.2.2.3 ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้อย่างดี

3.2.2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง โดยอาศัยกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดกรอบของภาวะผู้นำที่นำมาศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวความคิดของแบบสและอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1990, p. 15) ได้ศึกษาภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) พบว่าผู้นำด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์มีความสัมพันธ์กับผู้ตาม โดยการเสริมแรงที่เหมาะสม เมื่อผู้ตามปฏิบัติงานตามข้อตกลงทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามต้องการ และการบริหารงานที่ปล่อยให้ไปไปตามสภาพเดิม ถ้ามีปัญหาจึงจะแก้ปัญหา มีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ การให้รางวัลตามสถานการณ์และการบริหารแบบวางเฉย และแบบส (Bass, 1985, p. 26) ที่ได้ศึกษาผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพหรือปฏิรูป (Transformational Leadership) พบว่าเป็นผู้นำที่นำองค์กรไปสู่ทิศทางใหม่มีความสามารถที่จะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเสนาหา การคล้อย การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล และการกระตุ้นการใช้ปัญญา

2. การกำหนดกรอบประสิทธิผลของโรงเรียนที่นำมาศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของมอทท์ (Mott, 1972, Cited in Hoy & Miskel, 1991, p. 398) กล่าวถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนในแง่ของความสามารถในการผลิต ความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการยืดหยุ่น และได้สรุปว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลได้พิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ 4 ตัว ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวทางในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน เพราะเป็นเกณฑ์ประเมินที่ครอบคลุมตัวแปรหลายตัว เพื่อจะให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างแท้จริงต่อไป ดังนี้

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

2.3 ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้อย่างดี

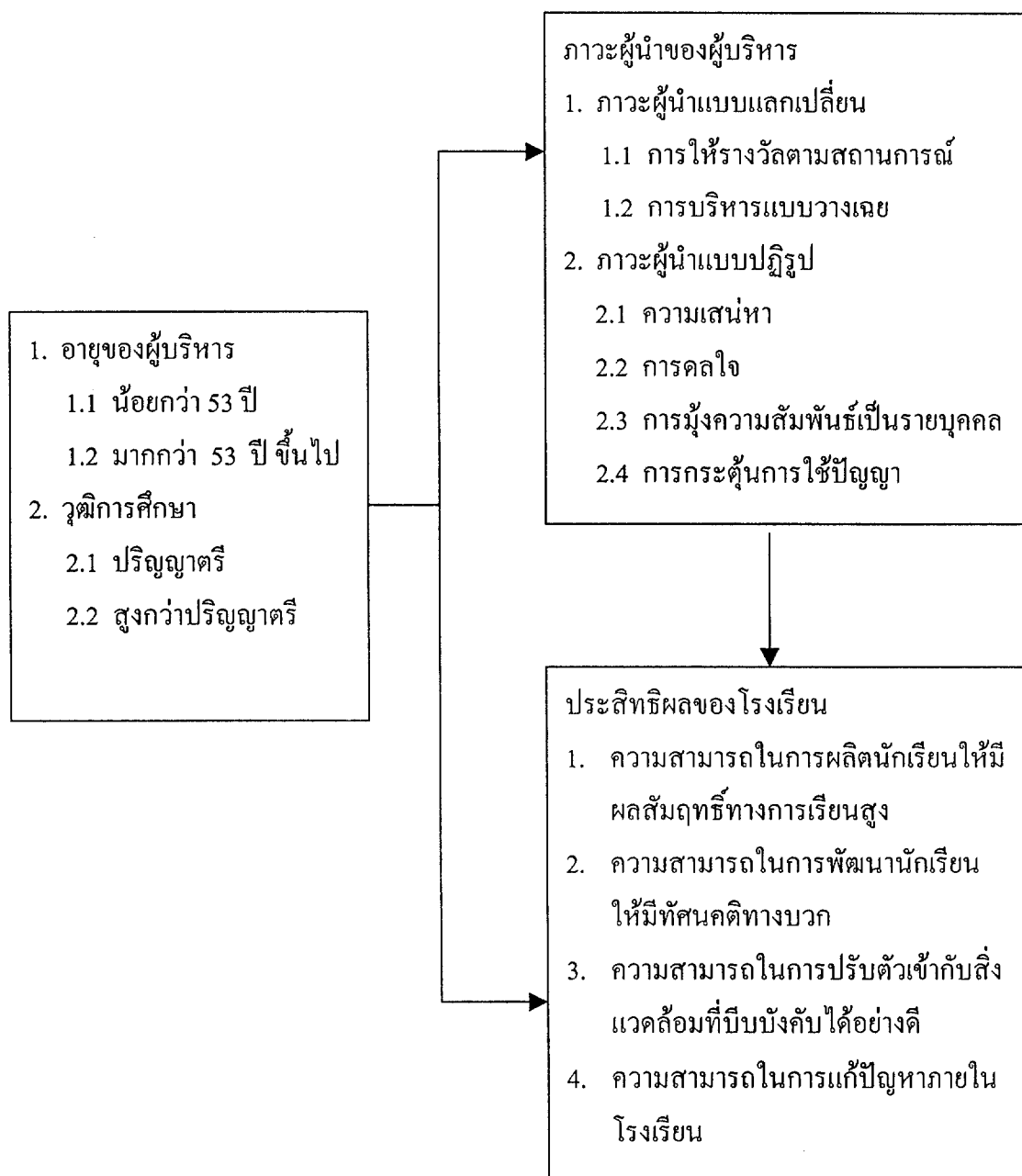
ปัญหาภายในโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียน ที่นำมาศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของวินัย ฉิมวงษ์ (2542) ซึ่งระบุว่าภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลขององค์กร และปาติกา นิธิประเสริฐกุล (2547) ที่พบว่าภาวะผู้นำและองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ชั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียนจากแนวคิดดังกล่าว สามารถกำหนดเป็นกรอบการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน แต่ละคนที่ใช้ในการบริหารหรือจัดการงานของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน โดยมีผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมีแบบของภาวะผู้นำเป็น 2 แบบ คือ

1.1 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) หมายถึง ภาวะผู้นำ ที่มีคุณลักษณะ คือ การให้รางวัลตามสถานการณ์และการบริหารแบบวางเฉย

1.1.1 การให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent reward) หมายถึง การที่ผู้นำ ให้แรงเสริมที่เหมาะสม เมื่อผู้ตามปฏิบัติตามข้อตกลง หรือได้ใช้ความพยายามพอสมควร มักเป็นการจูงใจโดยให้รางวัล เป็นการตอบแทน เป็นการจูงใจ เพื่อสนองความต้องการขั้นต้น และเป็นแรงจูงใจภายนอกเป็นส่วนใหญ่ เช่นการให้เงินเดือนขึ้น เลื่อนตำแหน่ง การสรรเสริญ ยกย่อง เป็นต้น

1.1.2 การบริหารแบบวางเฉย (Management by Exception) หมายถึง การบริหารงานที่ปล่อยให้ไปไปตามสภาพเดิม โดยที่ผู้นำไม่พยายามเข้าไปยุ่งเกี่ยว จะเข้าไปแก้ไข เมื่อมีอะไรเกิดผิดพลาดขึ้น หรือการทำงานต่ำกว่ามาตรฐาน การเสริมแรงมักเป็นทางลบหรือ คำหนิให้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ

1.2 ภาวะผู้นำแบบปฏิรูป (Transformation Leadership) หมายถึง ผู้นำที่มีคุณลักษณะ ที่สำคัญ คือ ความเสน่ห์ การคล้อย การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล และการกระตุ้น การใช้ปัญญา

1.2.1 ความเสน่ห์ (Charismatic) หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีความมั่นใจ ในตนเองสูง สนับสนุนการทำงานของผู้ตาม กระตุ้นจูงใจสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่วิสัยทัศน์ สามารถวางเป้าหมายเพื่ออนาคตที่ดี เป็นผู้ที่กล้าเสี่ยง มีความคิดริเริ่ม รวมทั้ง เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

1.2.2 การคล้อย (Inspiration) หมายถึง วิธีการที่ผู้นำจูงประกายความคิดที่ทำให้ผู้ตาม คิดที่จะช่วยทำงานให้สำเร็จโดยใช้ความพยายามเพิ่มขึ้น รวมทั้งทำงานให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งอาจทำได้โดยให้แรงหนุนทางอารมณ์ ได้แก่ การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ตามสร้างความเข้าใจ ว่าสิ่งที่ทำนั้นมีคุณค่า สร้างความคาดหวังว่าจะทำได้สำเร็จ

1.2.3 การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล (Individualized Consideration) หมายถึง การที่ผู้นำสนใจในผู้ตามแต่ละคนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมและพัฒนาผู้ตามตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตลอดจนผู้นำปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งสอนแนะและให้ข้อมูลย้อนกลับ สนับสนุนให้ผู้ตามพัฒนาตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ

1.2.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual Stimulation) หมายถึง วิธีการที่ผู้นำช่วยผู้ตามให้แก้ปัญหาด้วยวิธีการอย่างใหญ่ กระตุ้นการสร้างระบบความคิดเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ส่งเสริมให้ผู้ตามรู้จักวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสนับสนุนให้คิดแก้ปัญหาในลักษณะป้องกันไว้ก่อนมากกว่าจะตามแก้ปัญหา

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานหรือการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยพิจารณาจากความสามารถของหัวหน้าสถานศึกษา 4 ประการ ได้แก่

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานในโรงเรียนทั้งการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน จนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานในโรงเรียนทั้งการบริหาร และการอบรมนักเรียนให้เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา

2.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่บีบบังคับได้อย่างดี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการดำเนินงานด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร เพื่อให้โรงเรียนก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำให้การดำเนินการสร้างความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียน การสอน การปกครอง นักเรียนและงานรับผิดชอบอื่น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

3. อายุของผู้บริหาร หมายถึง อายุของผู้บริหารมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อยกับกลุ่มอายุมาก โดยใช้ค่าเฉลี่ยอายุผู้บริหารเท่ากับ 53 ปี เป็นตัวแบ่ง

3.1 อายุมาก หมายถึง ผู้บริหารที่มีอายุตั้งแต่ 53 ปี

3.2 อายุน้อย หมายถึง ผู้บริหารที่มีอายุต่ำกว่า 53 ปี

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ผู้บริหารโรงเรียนได้รับแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

5. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อยู่เขตภาคตะวันออกเฉียง

6. เขตภาคตะวันออก หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออก ประกอบด้วย
- 8 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี นครนายก ตราด ระยอง และสระแก้ว
7. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออก